

Utlåtande av rådet för bedömning av lagstiftningen till social- och hälsovårdsministeriet om ett utkast till regeringens proposition med förslag till lagstiftning om samordning av invalidpension och arbetsinkomster

Utkastet till regeringens proposition om invalid- och sjukpensioner ger en god uppfattning om bakgrunden till ärendet, målsättningarna och de viktigaste förslagen.

Konsekvensbedömningens metoder och material har beskrivits i propositionen. I propositionsutkastet har de centrala konsekvenserna identifierats och bedömts i regel väl. Det fanns dock brister i beredningen av propositionen: propositionens remisstid var exceptionellt kort, och rekommendationerna av rådet för bedömning av lagstiftningen beaktas inte i samband med beredningen, eftersom propositionen lämnades till riksdagen utan att rådet gavs en möjlighet att utarbeta sitt utlåtande till ministeriet.

De väsentligaste bristerna och utvecklingsbehoven i utkastet till proposition

- i) Remisstiden för utkastet till proposition var undantagsvis endast två veckor. Det bör finnas tillräckligt med tid för att ge ett utlåtande om en regeringsproposition. Utlåtandet av rådet för bedömning av lagstiftningen kunde heller inte beaktas, eftersom propositionen lämnades till riksdagen innan rådet hade behandlat den.
- ii) I utkastet till proposition har konsekvenserna för mottagare av förmåner vid arbetsförmåga bedömts ganska detaljerat, men i propositionen bör det preciseras hurdana mottagare av förmåner vid arbetsförmåga den nya modellen skulle påverka mest. Hurdana mottagare av förmåner vid arbetsförmåga skulle exempelvis en slopad prövning av inkomstgränsen troligen ha konsekvenser för?
- iii) I utkastet till proposition vore det bra att betona dynamiska konsekvenser i stället för statiska, eftersom propositionens syfte är att arbetsinkomster och förmåner vid arbetsförmåga ska kunna samordnas bättre och därmed förbättra sysselsättningsläget.

Uttalande av rådet för bedömning av lagstiftningen

Utlåtandet av rådet för bedömning av lagstiftningen gäller det utkast till regeringens proposition med förslag till lagstiftning om samordning av invalidpension och arbetsinkomster (projektnummer: STM066:00/2025) som social- och hälsovårdsministeriet lämnade till rådet per e-post den 14 april 2026. Utlåtandet är offentligt.

Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition uppfyller kraven i anvisningarna om konsekvensbedömning vid lagberedning väl.

Rådet för bedömning av lagstiftningen är medvetet om att utkastet till proposition inte ändras på basis av detta utlåtande. Social- och hälsovårdsministeriet har meddelat att det inte kan beakta rådets utlåtande, eftersom propositionen lämnades till riksdagen den 16 april 2026 utan att rådet gavs möjlighet att utarbeta ett utlåtande till ministeriet. Rådet för bedömning av lagstiftningen ger undantagsvis utlåtandet till riksdagens social- och hälsovårdsutskott.

Helsingfors den 28 april 2026

Eeva-Liisa Inkeroinen

Ordförande för rådet för bedömning av lagstiftningen

Meri Virolainen

Bedömningsråd, generalsekreterare för rådet för bedömning av lagstiftningen

Kontaktuppgifter:

Statsrådets kansli
PB 23, 00023 Statsrådet
vnk.fi/sv
tfn. 0295 16001

Bilaga 1 Standarduttalanden som används av rådet för bedömning av lagstiftningen

5. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition uppfyller kraven i anvisningarna om konsekvensbedömning vid lagberedning på ett berömvärt sätt. Rådet föreslår endast några mindre tillägg till utkastet till proposition.

4. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition uppfyller kraven i anvisningarna om konsekvensbedömning vid lagberedning väl. Rådet rekommenderar att utkastet till proposition kompletteras i enlighet med rådets utlåtande innan propositionen lämnas till riksdagen.

3. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition följer anvisningarna om konsekvensbedömning vid lagberedning på ett nöjaktigt sätt. Rådet rekommenderar att utkastet till proposition korrigeras i enlighet med rådets utlåtande innan propositionen lämnas till riksdagen.

2. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att utkastet till regeringens proposition följer anvisningarna om konsekvensbedömning vid lagberedning på ett otillfredsställande sätt. I utkastet till proposition finns betydande brister, och det bör korrigeras i enlighet med rådets utlåtande innan propositionen lämnas till riksdagen.

1. Rådet för bedömning av lagstiftningen anser att bristerna i utkastet till regeringens proposition är så betydande att det inte uppfyller kraven i anvisningarna om konsekvensbedömning vid lagberedning. Utifrån propositionsutkastet är det inte möjligt att bilda sig en tillräcklig och motiverad uppfattning om förslaget och inte heller om dess ekonomiska och samhällseliga konsekvenser. Om bristerna inte korrigeras finns det skäl att allvarligt överväga huruvida propositionen kan lämnas till riksdagen för behandling.*

* Sista meningen utelämnas i situationer där det inte är möjligt att låta bli att lämna propositionen till riksdagen för behandling.